

Ljubljanski List

večerna priloga deželnemu uradnemu časniku.

Izhaja vsak dan razen nedelj in praznikov ob 5. uri zvečer.

Uredništvo in upravnništvo: Kolodvorske ulice šte. 16. — Zurednikom se more govoriti vsak dan od 11. do 12. ure. — Rokopisi se ne vračajo. — Inserati: šeststopenjska polt-vrsta 4 kr., pri večkratnem ponavljanju daje se popust. — Volja za Ljubljano v upravnishvu: za celo leto 6 gl., za pol leta 3 gl., za četrta leta 1 gl. 50 kr., na mesec 50 kr., pošiljatev na dom velja mesečno 9 kr. več. Po pošti volja za celo leto 10 gl., za pol leta 5 gl., za četrta leta 2 gl. 50 kr. in za jeden mesec 85 kr.

Štev. 298.

V Ljubljani v četrtek, 31. decembra 1885.

Tečaj II.

Čestitim gg. naročnikom in bralcem našim v slovó.

Danes stopamo poslednjič pred čestite gospode naročnike in bralce svoje — „Ljubljanski List“ neha izhajati z denašujo številko.

Jemaje presrčno slovó od vseh, ki so kakor koli si bodi podpirali „Ljubljanski List“, nekateri z raznovrstnimi pisanimi doneski, drugi z naročili, dolžnost nam je, vsem udanim prijateljem svojim razložiti razloge, zakaj z denašujo številko ustavljam svoj list.

Velikokrat se je zadnje čase pisalo po javnih glasilih in poudarjalo tudi v prijateljskih razgovorih po javnih prostorih, da Slovenci preveč cepijo svoje moči, da imajo zlasti preveč političnih časopisov in da zatorej nobeden naših listov nima tiste pretežne veljave, katera bi mu bila potrebna, da bi dostojno zastopal in zagovarjal koristi vsega prebivalstva lepe naše dežele ter se uspešno boril za srečo in blaginjo vsega naroda.

Odkritosrčno izjavljamo, da mi nečemo biti na poti lepšemu razvoju in uspešnemu delovanju slovenskega časopisja. Zatorej „Ljubljanski List“, ki je najmlajši med političnimi listi slovenskimi, rad stopa z javnega pozorišča ter ravno tako lepo, kakor hvaležno nalogo, katero ima slovensko časopisje, rad prepušča starejšim tovarišem svojim. Naj se zdaj razcepljene dušne moči slovenskih pisateljev združijo ter v vzajemni ljubezni do prelepe Kranjske, do vrliga naroda slovenskega, z družbenimi močmi poučujejo občinstvo v vsem, kar

je lepo in dobro ter pospešujejo dušne koristi in gmotno blagostanje vseh Slovencev.

Naloga „Ljubljanskemu Listu“ je bila, zastopati in zagovarjati cesarsko vladu. Mi ne zahtevamo, da bi to nalogo prevzeli drugi listi; sploh vlada od nikogar ne zahteva, da bi jo hvalil; to pa sme zahtevati, da slovensko časopisje pravično, lojalno in dostojno ocenjuje delovanje njeno in razborito presoja njene odredbe. Naglica se rada kázni, pravi narodni pregovor, in morebiti nikjer ne prej, kakor tam, kjer gre za tehtovita politična vprašanja, katera sodi vsak s subjektivnega svojega stališča ter ne pomisli, da mora imeti vlada mnogovrstne ozire na vse strani, da nikomur ne dela krivice, ampak dá vsakemu svoje. Tedaj nekoliko več zaupanja do vlade in nikar ne preostre in nestrpilive kritike, potem ostanejo med nami razmere prijateljske, kar gotovo ne bode na kvar deželi naši in narodu slovenskemu.

Konečno izrekamo presrčno zahvalo vsem mnogim podpornikom svojim tako gg. naročnikom, kakor pisateljem, tako bralcem, kakor vsem političnim prijateljem. V zadostilo in tolažilo naj jim bože živa zavest, da so v „Ljubljanskem Listu“ podpirali domovini koristno podjetje. Bodi hvala vsem; kličemo jim presrčni:

„Z Bogom!“

Deželni zbor kranjski.

(IX. seja, 22. decembra.)

Gosp. Dežman poroča o prošnji podobčine Orle za izločitev iz občine Dobrunje, ter predlaga jo izročiti deželnemu odboru, da se na njo ozira,

kadar bode sploh nenaravno vkup zvezane občine ločeval ali pa predlagal novi občinski red.

Gosp. Robič priporoča, da naj se delajo male občine, in da naj se ozir jemlje na potrebe prebivalcev. Gosp. deželni glavar pri tej priliki omenja, da je g. deželni predsednik deželnemu odboru izročil nek načrt nove občinske postave, ki deželnemu odboru daje jako bogato gradivo, in ki ga bo pri sestavi neke občinske postave porabil, katero bode zboru predložil v prihodnjem zasedanju. Pri glasovanju se sprejme poročevalčev predlog.

Gosp. poslanec Guttmannsthal poroča o poročilu deželnega odbora glede dolenske železnice, ki se glasi:

Deželni odbor obrnil se je zaradi dolenske železnice v novi na izvrševalni odbor ter mu priporočal, naj bi kolikor le mogoče pospeševal navedevano dolensko železnico. Isto tako prosilo se je vnovič gospode državne poslance, naj bi delali na to, da se bo zgradila ta železnica, za katero se zastopi kranjske dežele uže 20 let potegujejo. Izvrševalni odbor, kakor tudi gospodje državni poslanci potrudili so se, da bi se tudi na mero-dajnem mestu spoznalo, kako potrebno je, da se zgradi dolenska železnica in da bi Dolenjska le tačas napredovala, ako bi jo ta uže dolgo zaželjena železnica z drugimi železnicami vezala.

Vspreh tega prizadevanja bil je ta, da se je ustanovil konsorcij, katerega članovi so gg.: Josip Kušar, predsednik kupčijske in obrtniške zbornice v Ljubljani; Karol Luckmann, vodja kranjske obrtniške družbe v Ljubljani; Janez Kosler, grajščak v Ljubljani; Emerik C. Mayer, veliki trgovec in

njegovi pomočniki so jej gledali, ker niso imeli drugega opraviti.

Don Guzman se ozre ponosno okolo ter pravi hladnokrvno: „V takej družini nisem še nikdar igral, no pa vsaj ta prvi in zadnji pot, ko bodem Lopeza premagal, imel bodem priče.“

Smehljaje igral je dalje; a videlo se je, da je to otožno smehljanje, in da bodoča zmaga nima zanj posebne veljave. Škof je pa držal še vedno toporišče sekire v roki ter je mrmral pred se:

„Ko bi za gotovo vedel, da uidem z vojvodo iz tega brloga, niti trenutka ne bi pre-mišljaj, in tem trem negodnikom potolkel buče.“

* * *

Nič manj hitro nego prijateljema v ječi potekle so tudi v kraljevi palači poslednje tri ure. Kralj je bil nadaljeval igro s svojim ljubimcem donom Ramirezom grofom Biskajskim, in plemiči, ki so morali po dvornem običaji stati in se niso smeli oddaljiti, držali so se pod težko železno opravo komaj po konci.

Don Terassez stal je kakor okamnel z na pol odprtimi očmi; mladi Ossuna pa je slonel utrujen in v skrbi za svojega prijatelja na stebri. Kralj korakal je nemirnimi koraki po dvorani, ter je

Listek.

Partija šaha.

(Prizor na dvoru Filipa II. — prevel -o-c.)
(Konec.)

Vsled tega nečutenega škofovega nastopa se je Calvareiz osupnen umaknil in je skoro pal v naročje svojim pomagačem, ki so na to posegli po mečih, ter hoteli siloma navaliti na obsojenca. Lopez pa, ki se je čutil mahoma spremenjenega v Herkula, pograbi težko hrastovo klopico, jo trešči na tla in zagromi:

„Prvi, ki prekorači to mejo, od cerkve do-ločeno, je mrtev. Pogum, plemeniti vojvoda, saj so samo trije petepini tu! Želji vaše prevzvišeno-sti se mora vstreči, in naj me stoji moje živ-ljenje. In gorje vam, nekazniki, če se kdo pre-drzne prijeti škofa svete cerkve; proklet bodi za vse čase, ter zavržen iz črede vernikov tega sveta, ter postani na onem rjoveč hudič. Proč z meči, spoštujte maziljenca Gospodovega!“

Tako grozil jim je Lopez še nekaj časa z iz-občenjem in proklinjanjem.

Škofove besede imele so takoj očividni vspeh, kajti rabljevi pomočniki obstali so nepremakljivi,

Calvareiz je pa jel premišljati, da bi mu umor škofa brez posebnega kraljevega dovoljenja delal uže na tem svetu resne preglavice, kaj pa še na onem.

„Jaz pojdem k njegovemu veličanstvu“, pravi na to.

„Pojdite v pekel“, odgovori škof, še vedno na obrano pripravljen.

Krvnik ni vedel, kaj hoče storiti. Ako gre h kralju ter mu poroča o dogodku, bati se mu je jeze njegove, ki je pričakoval glavo izdajice. Ako pa rabi silo, pa še nikakor ni tako gotovo, da bo nadvladal, kajti škofova telesna moč se je gotovo morala jemati v račun, in obče poznata hrabrost vojvode bi obupnost le še pomnožila.

Odločil se je tedaj za najpametnejšo pot, ki jo je mogel izbrati: za čakanje. „Mi-li daste častno besedo, gospod vojvoda, da boste skončali igro v pol ure?“

„Da, zastavim vam jo“, odgovori don Guzman.

„Igrajta tedaj dalje!“

Ko se je sklenilo to premirje, vsela sta se igralca na prejšnje svoje prostore in uglobila se z nova v igro.

Calvareiz — ki je tudi igral šah — zamislil in zagledal se je bil sam v priče to igro, in tudi

vodja kranjske hranilnice v Ljubljani; Josip Tomek, inženir v Ljubljani; Franc Kotnik, tovarnar in posestnik v Verdu, in Janez Murnik, deželni odbornik v Ljubljani.

Ta konsorcij prosil je meseca januarja 1885 za dovoljenje, da bi se pričela tehnična prvotna dela za lokalno železnico iz Ljubljane na Novo Mesto in Krško in iz Ljubljane čez Ribnico na Kočevje. Dva odposlanca tega konsorcija, namreč gospoda Josip Kušar in Janez Murnik, vdeležila sta se tudi deputacije gospodov državnih poslancev, katera je pod vodstvom ekselence gospoda grofa Hohenwarta pri ekselenci gosp. minister-skem predsedniku grofu Taaffeju in pri ekselenci trgovinskemu ministru gosp. baronu Pino razloživši razmere prosila, da bi gradnje načrtane dolenske železnice pospešila.

Visoko c. kr. trgovinsko ministerstvo dovolilo je tudi imenovanemu konsorciju v smislu postavnih določil, da se izvrši prvotna tehnična dela.

Ko je konsorcij dokazal, da se bodo prvotna tehnična dela za lokalno železnico iz Ljubljane v Novo Mesto in iz Ljubljane čez Ribnico na Kočevje konec meseca maja 1885 pričela in ker je prosil, za donesek iz deželnega zaklada, ki se je v X. seji dne 10. oktobra 1884 v ta namen dovolil, ukazal je deželni odbor donesek 5000 gold. v izplačanje.

Ta tehnična dela kakor tudi poizvedbe o kupčijskih zadevah so tako daleč gotove, da bode na podlagi teh visoki vladi mogoče, prihodnje leto predložiti visokemu državnemu zboru predlogo gledé te železnice. Deželni odbor bode pa naravno sam tudi predložil dotično prošnjo visoki vladi, kakor hitro mu bode konsorcij naznanil, da so dela končana.

V imenu gospodarskega odseka predlaga poročevalec, da naj deželni zbor to poročilo vzame na znanje, ob enem pa g. kupčijskemu ministru izreče zahvalo za njegovo dosedanje skrb in mu reč priporoča še za prihodnje. Dalje naj se deželnemu odboru naroča, vlado prositi, da naj dotične predloge izroči državnemu zboru, da naj se dolenska železnica kot celota sprejme v eno postavbo in da naj bo ta železnica podaljšanje Rudolfove železnice.

Politični pregled.

Avstrijsko-ogerska država.

V dolnje-avstrijskem deželnem zboru je včeraj posl. Uhl stavil predlog, naj se državni in deželni red tako spremeni, da se bode v bodoče pomnožilo število poslancev v stolnem mestu.

Nemški schulverein razvija vedno krepkejšje svoje delovanje; vsako novo poročilo kaže nam pomnoženje podružnic tega društva po avstrijskih

sem in tja postal in poslušal, če se ne bliža od kje šum. Zdaj pa zdaj pogledal je na uro, potem zopet poln prazne vere, kar se je sicer malo zlagalo z njegovim značajem, pokleknil pred podobo bogorodice, ki je stala na stojali od porfira iz razvalin Alhambre, ter jo prosil odpuščanja za krvavi čin, ki ga je bil ukazal izvršiti.

Grobna tišina vladala je v sobani, kajti nikdo navzočih, in naj je bil še tako visok po svojem dostojanstvu, se ni upal govoriti brez kraljevega dovoljenja. Ko je zrno peščene ure naznanilo, da je potekel usodni čas, vzdikl je kralj vesel:

„Prišla je ura izdajice!“

Zašumelo je v vrstah zbranih plemičev.

„Ura je potekla“, prične na to zopet kralj. „Vaš sovražnik, grof Biskajski, nehal je živeti. Pala je njegova glava, kakor pade list z drevesa.“

„Moj sovražnik, sire?“ vpraša na videz začuden don Ramirez.

„Da, grof“, odgovori Filip, „zakaj ponavljate moje besede? Niste-li ob enem snubili donno Estello, in si-li morejo tekmeci biti prijatelji? Če tudi nismo v državnem svetu omenili te zadeve, vender se ima naša kraljevska beseda izvršiti: Donna Estella bode vaša! Njene dražesti in bogastva bodo vaša. Vsaj vi boste jedenkrat lahko

kronovinah. To društvo ima zdaj po vseh avstrijskih deželah uže 1078 podružnic, in sicer na Dunaji 21, na Dolnje-Avstrijskem 147, na Gorenje-Avstrijskem 92, v Solnogradu 10, na Štirnškem 100, na Koroškem 42, na Kranjskem 7, na Primorskem 3, na Tirolskem in Predalemskem 16, na Českem 474, na Moravskem 147, v Šleziji 46 in v Bukovini 3. Med temi je 75 podružnic gospij in gospodičin. Kaj pa naša družba sv. Cirila in Metoda? Smo li tudi mi tako marljivi? — Učimo se od nasprotnika!

Na Koroškem imeli bodo v beljaških kmet-skih občinah: Rožeku, Trebižu, Borovlje itd. voliti jednega državnega poslanca namestu umrlega poslanca dr. Wranna. Volitev razpisana je na 3. dan januarja 1886. Morda se Slovencem posreči pri tej volitvi pridobiti si vsaj jednega zastopnika v državnem zboru.

Iz Zagreba se poroča, da je tamošnje politično življenje zelo razdeleženo; kmalu mora priti pomoč, in če bi mogle nastati resne posledice. — Kot naslednik umrlemu Vončini imenuje se vseučiliški profesor dr. Spevec.

Tuje dežele.

Položaj britskih čet v Sudanu je zelo kritičen. Vstaši prodirajo proti dolnjemu Egiptu ter povsodi vznemirjajo in podpihujejo prebivalce k vstaji; angleška vlada namerava ukreniti potrebne korake, da se prepreči splošna vstaja po vsem Egiptu. Britske čete v Kahiri in Aleksandriji so baje močne dovelj, da bi udušile vstajo. Če bi bilo pa treba jeden del vojakov poslati proti Arabcem v dolnji Egipt, morala bi jim priti od doma pomoč, in ta se jim baje pošlje brez obotavljanja.

Med Italijo in Abesinijo preti uneti se razpor, kateri bode gotovo resnejši nego oni Italije s Kolumbijo. Italijani so si namreč osvojili ozemlje ob Massauahu, a abesinski kralj Janez hoče Italijane pregnati s tega ozemlja, češ, da pripada njegovi deželi. Abesinski kralj Janez je kazal veliko nevoljo uže tedaj, ko so Italijani zaseli Massauah.

Grška zbornica pooblastila je ministerstvo, da vzame na posodo delne zneske do skupne svote sto milijonov goldinarjev. Posojilo je torej dovoljeno — a kje dobiti posojilo, to dela pa mnogo preglavice.

Razne vesti.

— (Bêda v Vzhodni Rumeliji.) „Vaterlandu“ se iz Plovdiva poroča, da vlada letos po vsi Rumeliji velika revščina. Letina je bila sama na sebi le srednja; zraven je pa tudi še ljudi manjkalo, kateri bi pridelke spravili, ker je vse v vojski. Prigodi se sedaj čestokrat, da pridejo k načelnikom žene in otroci

rekli, ako boste čuli pripovedovati o knežji nezahvalnosti, da španjski kralj ni pozabil pravega prijatelja, ki je razkril zaroto in dopisovanje dona Guzmána s Francijo.“

Tem prijaznim kraljevskim besedam ni bilo videti, da bi bile prijazno dirnole dona Ramirez-a, in nepriličnost brala se mu je z obraza. Radi tega odgovoril je tudi s povešenimi očmi, kakor bi se sramoval javne pohvale:

„Sire, pripoznati moram, da sem le z bolestjo in nevoljo spolnil bridko dolžnost —.“

Prenehati je moral, kajti zadrega postajala je vidno večja. Terasz pokajšleval je pomenljivo, in Ossuna položil je roko na meč in zasé govoril:

„Poprej grem za svojim bratrancem v grob, nego da postane donna Estella soproga tega človeka. Osvetiti ga hočem, če preživim današnji dan.“

„Poplačati hočem vašo brižnost in udanost, don Ramirez“, nadaljuje kralj. „Rešitelj našega prestola in naše dinastije gotovo ne zasluži malega plačila. Ukazali smo danes v jutro vélikemu kancelarju, da napravi listino, vsled katere ste imenovani vojvoda in guverner Valencije.“

ter zahtevajo kruha. To se je do sedaj zgodilo v Star Zagori, Slivnem, Zagorici itd.; v teh krajih je revščina nepopisljiva, ker je moralo prebivalstvo več mesecev izdrževati vojake. A bêda se ne nahaja samo med kmetiskim prebivalstvom, temveč ravno tako tudi med uradniki in oficirskimi familijami. Uradniki niso dobili nikakega denarja v roke, od dneva, ko je počil vstane; oficirjem se da le toliko, kar potrebujejo za potnjo. Nevolja v teh krogih je tem večja, ker nekateri, ki so pri vladi ali ministrih priljubljeni, redno dobivajo svojo plačo, dočim imajo drugi samo veselje, gledati, kako njih sotrudniki denar štejejo. Ako se stvari ne vrede, pričakovati je lakote in raznih bolezni.

— (Grofinja Roza Mirafiori,) morgana-tično poročena soproga laškega kralja Viktorja Emanuela, umrla je pretečeno nedeljo. Pokojna bila je nizkega rodu, a vedela si je pridobiti velik upliv pri kralju. Ko se je kralj z njo poročil, bilo je vzburjenje po Laškem jako veliko. Govori se, da kraljevi otroci iz prvega zakona nikdar niso hoteli občevati s svojo mačejo in njenimi otroci.

— (Samomor iz obupnosti.) V jednega prvih londonskih hotelov prišel je 24. t. m. zvečer elegantno napravljen gospod srednje starosti ter je zahteval spalno sobo s salonom; ob jednom je zaukazal strežaju, da naj mu zjutraj ob 9. uri prinese zajutrak. Ob določeni uri pride strežaj ter potrka na vrata; ker pa ne dobi nikakega odgovora, pokliče ključarja ter jih pusti si-loma odpreti. V svoj strah zapazi sedaj, da je tujec mrtev; na ponočni mizici bil je še kozarec z nekoliko kaplicami cijankalija. Zraven je ležal listek z naslednjimi vrsticami: „Milijon, kojega imam, ni mi mogel pridobiti ljubezni in prijateljstva. Kak Božič! Živeti brez tega, kar življenje razveseljuje, pač ni vredno. Z Bogom, tužen svet . . .“ Samomorilec bil je neznano bogat tovarnar Housac iz Middlesona.

— (Redka najdba.) V Cherehellu v Algeriji našli so nedavno pri stavbi vojašnice kip Jupitrov, ki je posebno krasno izdelan iz marmorja in prav dobro ohranjen. Ta kip je še iz časa, ko se je sedanji Cherehell, tedaj v čast cesarja Avgusta še Cezareja imenovan, spadal h kraljestvu Numidijskemu za vlade Jubatove.

Domače stvari.

— (P. n. naročnikom.) Kakor naznanjamo na drugem mestu, preneha z današnjim dnevom izhajati „Ljubljanski List“. Naročnikom, kateri so nam uže doposlali naročnino za prihodnje leto, pošljemo jo popolno brez stroškov nemudoma nazaj.

— (Imenovanje.) Provizorični adjunkt pri c. kr. finančni prokuraturi v Ljubljani, gosp. Emil Guttmann, imenovan je definitivnim adjunktom v IX. razredu.

— (V tukajšnji c. kr. glavni tabačni tovarni) je imenovan zdravnikom dr. Josip Derč.

Kaj je bilo vzrok, da se je pretresel don Ramirez? Mar se mu je vzbudila vest, da se je prestrašil?

Kralj namignil je nestrpljivo, Ramirez potegnil je z hlastjo zvitek od pergamena iz nedrija, je pokleknil in izročil ga kralju, ki ga je vzprejel z besedami:

„Naš prvi današnji posel bode, da podpišemo te listine. Izdajstvo kaznovalo se je uže z rabljem, sedaj je čas, da kralj poplača svojega zvestega služabnika.“

Ko je kralj razprostrl pergamene, pal je iz njih mal zvitek na tla. Zoper voljo zakričal je don Ramirez in priskočil, da bi ga pobral; na migljaj kralja pa ga je pobral paže, in ga izročil kralju. Komaj ga je pa kralj le z jednim pogledom pogledal, nagubančilo se mu je čelo, oči so mu se zažarile in besen je vzdikl:

„Sveta devica, kaj je to?“

* * *

Igra s šahom bila je končana, don Guzman premagal je Ruy Lopeza popolnoma ter je vzdignil se rekel Calvarezu:

„Sedaj sem pripravljen zadostiti volji mojega kralja, kakor mož, ki ni nikoli prekršil dolžnosti

— (Ljubljanski mestni odbor) ima danes zvečer ob 6. uri redno javno sejo.

— (Čitalnica ljubljanska) imela je na dan sv. Štefana občni zbor, katerega pa se je udeležilo le pičlo število. Več govornikov tožilo je o slabem razvijanju društvenega življenja, češ, da se omikanci premalo zanimajo za čitalnico, da inteligentni možje niti vpisani niso. Pri volitvi v odbor bili so izvoljeni: Dr. vitez Bleiweis Trsteniški, Mih. Pakič, E. Lah, Fr. Kadilnik, Fr. Drenik, A. Jeločnik, Alfred Ledenik, Srečko Nolli, Rohrmann Zmagoslav, Srečko Stegnar, Valenta Vojteh, dr. V. Gregorič, A. Trstenjak, A. Zagorjan, Ivan Rodè.

— (Kranjska hranilnica) je pri obnem zboru dne 28. t. m. volila upravne članove za triletno poslovno dobo, to je za l. 1886, 1887 in 1888; izvoljeni so bili dozdani člani, in sicer gg.: Aleksander Dreo društvenim predsednikom, Leopold Bürger njegovim namestnikom; kot kuratorji: Josip Luckmann, Vencel Stedry, dr. Robert pl. Schrey in dr. Jos. Suppan; kot direktorji: Otomar Bamberg, Anton vitez Gariboldi, Josip Kordin, Peter Lassnik, Ferdinand Mahr, Emerik Mayer, Artur Mühleisen in dr. Anton Pfefferer; konečno kot računski pregledovalci: Ivan Baumgartner, J. Nep. Plautz in Matej Treun.

— (Umr) je dne 28. t. m. za plućnico gosp. Janko Hočvar, bivši učitelj v St. Lampretu poleg Litije, zdaj bivajoč pri svoji materi v Višnji Gori. Pokojnik je bil blag, trden značaj in vzgleden učitelj. Blag mu spomin!

— (Podružnica sv. Cirila in Metoda v Šmartinu.) Iz Šmartina pod Šmarjino Goro se nam poroča: Na sv. Štefana dan zbralo se je v tukajšnji farni šoli na vabilo g. Jana Žana, tukajšnjega duh. pomočnika, in g. Iv. Malenška obilo število občanov, da si ustanovijo podružnico sv. Cirila in Metoda. Podružnica se je tudi v resnici ustanovila; takoj prvi dan pristopilo je podružnici okolo osemdeset udov. Lepo število to!

— (Narodna čitalnica v Vipavi) priredi veselico v petek 1. januarja 1886, na novega leta dan, v svojih prostorih. Spored: 1.) Heidrich: „Želje Slavjana“, možki zbor. 2.) „Že je dan,“ popotnica. 3.) Heidrich: „Slovo.“ 4.) Kocijančič: „Danes tukaj, jutri tam.“ 5.) „Starost slabost“, šaloigra. 6.) „Zakaj bi jaz župan ne bil?“ Komični prizor s petjem. Začetek ob pol 7. uri zvečer. Ustopnina 30 kr., sedež 20 kr.

— (Občinska volitev.) V novi občinski odbor v Kamni Gorici so izvoljeni gospodje: Za župana Valentin Bohinc; odborniki so: Anton Šušteršič, Miha Pesjak, Silvester Pesjak, Fran Žvan, Janez Varl, Martin Ferjan, Simon Košir; namestniki: Ignac Zupan, Jože Svetina, Anton Žvan, Andrej Bohinc.

— (Potres.) Iz Trsta se poroča: Dne 29ega t. m. po noči ob 11. uri 5 minut čutili smo močan, tri minute trajajoč potres.

podanika. Moj Bog, ta vnebovpijoča krivica naj se osveti le nad onim, ki jo je zakrivil, moja kri naj pa nikoga ne zapelje, da bi se osvetil kralju! Njemu ne pripisujem krivde, da se mora moje mlado življenje tako rano pogubiti.“

Krvnik pripravil je tnalo, Ruy Lopez pa si je zakril obraz s plaščem ter v kot potisnil, da bi pomolil še za obsojenega.

Calvarez položil mu je roko na ramo, da bi mu odkril vrat. Don Guzman se je izmaknil.

„Ne dotakni se Guzmána, nego le z ostrino svojega meča“, reče mu ter si sam razgrne vrat in položi vrat na tnalo. „Sedaj vse kaj, jaz sem pripravljen.“

Krvnik je vzdignil sekiro in v jedni sekundi bilo bi se vse izvršilo, da ni v tem trenutku šum hlastnih korakov in zmedenih glasov zadrževalo Calvarezu roko.

Vrata se odpró in v ječo skoči med krvnika in obsojenega don Ossuna.

„Še smo prišli o pravem času.“

„Živi li še?“ vpraša Terasez.

„Dà, Bogu bodi hvala!“ odgovori Ossuna.

„Moj dragi prijatelj in bratranec, nisem mislil, da vas bodem še videl, toda Vsegamogočni ni dopustil,

— (Odbor „Slovanske Čitalnice v Trstu“) javlja p. n. gospodom članom red plesov, ki bodo v mesopustu 1886. leta: V soboto 23. januarja ples s tombolo, v soboto 6. februarja ples, v soboto 20. februarja veliki ples, v soboto 6. marca ples. Začetek ob 9. uri zvečer.

— (Kolera v Trstu) Iz Trsta se poroča, da v minolem tednu ni nobena oseba obolela na kolero. To pa je gotovo zasluga tamošnjih oblastev, katera so takoj energično napovedala jej vojsko. Poiskali so vse delavce, kateri so delali na Lloydovem parniku „Milano“, kateri je zanesel kolero ter jih v bólnici odločili od sveta. Hiše, v katerih so bólniki stanovali, so se skrbno razkužile. Prebivalstvo, katero je bilo začetkom zaradi kolere v velikem strahu, se je pomirilo.

— (Konji za Grčijo.) Iz Trsta se z dné 30. t. m. poroča: Lloydov parnik „Juno“ odpeljal je zopet v Grčijo več konj, katere je nakupila grška vlada v Ogerski. Čemu jej neki bodo, če ne za vojsko?

— (Skrivnosten samomor.) Iz Gorice se poroča: Nekaj mesecev uže stanovala je v privatnem stanovanji palače Formentini gospa, katera je dobivala pisma pod naslovom: Sofija Gumperz. Bila je stara kakih 40 let, bolehná in čmerna. Z ljudmi ni nikdar občevala, jed prinašali so jej vedno v stanovanje, katero je bilo neprestano skrbno zaprto. Vse njeno obnašanje je bilo tako, da se je sklepalo, da je na umu bolna. Dne 20. t. m. odpustila je svojo postrežnico, in od tedaj je ni nihče več videl. Ščasoma so jo vender le pogrešili in mislili, da je na skrivnem pobegnila. Dne 24. t. m. zlezel je strežaj na okno njenega stanovanja ter opazil njeno truplo na tleh v krvi ležeče. Nesrečnica se je ustrelila. Kdo in od kod je samomorilka, ni znano.

— (Število časopisov v Avstriji.) Iz poročila časopisov centralne statistične komisije posnemljemo, da je bilo leta 1875 v Avstriji 876 časopisov, po zadnjem poročilu pa jih je 1623. Med njimi je 490 političnih, 175 narodno-gospodarskih, 118 kmetijskih, 113 obrtniških, 13 vojaških, 92 medicinskih in naravoznanskih, 21 pravnških, 53 cerkvenih, 98 pedagoških, 55 zemljepisnih in zgodovinskih, 208 leposlovnih in šaljivih, 107 lokalnih, 129 naznanilnih in 3 socijalno-političnih. Po jeziku je českih 225, poljskih 108, slovenskih 35, 1054 nemških, 95 italijanskih, 32 slovanskih raznih, 74 z mešovitim jezikom. V primeri z lanskim letom imeli so poljski listi 5·5 odstotkov, italijanski 6·7 odstotkov, nemški 7·1 odstotkov, česki 13·6 in slovenski 20·7 odstotkov prirastka. Iz poročila se tudi razvida, da se je v zadnjih desetih letih število avstrijskih časopisov skoro podvojilo.

— (Nova knjiga) Ravno kar izšla je v založbi Ig. pl. Kleinmayra & Fed Bamberg v Ljubljani nova knjižica z naslovom: „Pouk o bitstvu, nastopu in raz-

da nedolžni trpi za krivega. Češčeno bodi njegovo sveto ime!“ — Vsi navzoči so soglasno ž njim vzklicali te besede.

„V istini, došli ste še o pravem času, dragi prijatelj“, dé don Guzman svojemu bratrancu; „sedaj mi ne dostaje moči umreti.“

Zgrudil se je nezavesten, iznenadenje bilo je presilno.

Ruy Lopez je priskočil, vzel ga v naročje in ga nesel v kraljevo sobo; plemiči so šli za njim, in ko se je don Guzman zopet zavel, videl je okolo sebe zbrane svoje prijatelje, ki so mu iskreno čestitali, ne zmenivši se za kralja.

Vojvodi bilo je kakor bi se iz sanj probudil. Poprej imel je še glavo na moriškem panji, a sedaj v kraljevi palači. Ni skoro mogel verjeti. Pa zvedel je o zvitku od pergamena, ki ga je don Ramirez potegnil z drugimi listinami iz nedrija in mu je pal na tla, da ga je v trenutku, ko se je zibal v najslajšem upanju, najgloblje pogreznil. Spis imel je gotove podatke o zaroti proti donu Guzmanu in tudi kralju samemu; kralju vzbudil se je sum, in po daljnih vprašanjih je izdajica vse obstal.

Oddan je bil takoj v ljubeznivo oskrbo Calvarezu, kateremu se je povedalo, da je njegova

širjanji azijske kolere in o pravih, katerih se je držati ob kolero.“ Spisal med. dr. Friderik Keesbacher, vitez Fran Josipovega reda, c. kr. vladni svetovalec in deželni zdravstveni referent za Kranjsko. Knjižica pisana je v pravilni, priprosti, vsakemu lahko umevni slovenščini. Cena 10 kr. Gospod pisatelj je na kratko razložil, kako se treba varovati kolere, kako uravnati svoje življe, da ne bode podvrženo tej nalezljivi bolezni; dalje kako se ravnati, kader nastopi uže kolera. Knjižica nima samo za zdaj, ko nam ravno preti neljub gost iz Trsta, marveč tudi za pozneje čase vrednost, saj nam zdaj tako pogostokrat preti kolera. Z ozirom na silno nizko ceno, nadajemo se, da bodo županstva in šolska predstojništva po kmetih naročila si po več eksemplarov ter jih potem razdelila med narod, da se pravočasno še pouči o nevarnem gostu, o kolero.

— (Kako zamazati razpoke na peči.) Da se zamažejo razpoke na lončenih pečéh, je najbolje sledeče mazilo: Zmešajo naj se enaki deli ilovice in pepela ter se dostavi k tej zmesi nekaj kuhinjske soli. Pri tem delu ni ravno potrebno, da je peč izhlajena. Mazilo ostane na peči vedno trdno ter ne dobi razpok kakor mazilo iz apna ali same ilovice. Na poldrugi liter ilovice in pepela zadostuje dva periša soli.

Telegrami „Ljubljanskemu Listu.“

London, 31. decembra. Ker se je pokazalo, da Arabci v Sudanu po morskem potu skozi Rudeče morje dobivajo orožje, dobile so tam nastavljene angleške vojne ladije povelje, da blokirajo obrežje.

Dunaj, 30. decembra. K denšnjim gratulacijskim sprejemom pri dvoru prišli so poslaniki, dvorni in državni dostojanstveniki, generaliteta in mnogi člani plemstva.

Zagreb, 30. decembra. Bivši ban Mažuranić bil je danes v Novem jednoglasno izvoljen poslancem.

London, 30. decembra. Kakor se čuje, prečita se prestolni govor dné 19. januarja.

London, 30. decembra. „Standard“ poroča, da se je afganska meja do Meručaka določila.

Telegrafčno borzno poročilo

z dné 31. decembra.

Jednotni drž. dolg v bankovcih	83·75
„ „ „ srebrenu	84·—
Zlata renta	110·70
5% avstr. renta	100·45
Delnice narodne banke	872·—
Kreditne delnice	300·—
London 10 lir sterling	126·—
20 frankovec	9·98
Cekini c. kr.	5·97
100 drž. mark	61·90

lastna glava porok, da se kraljevo povelje nemudoma izvrši.

Oproščenje Guzmanovo bilo je od vsega dvora z navdušenjem vzprejeto, in sam kralj mu je milostno čestital.

„Naša kraljevska želja je“, dé Filip, „da imate v večni spomin čudovite rešitve v rodbinskem grbu sreberno sekiro na plavem polji šahove deske. Dalje želimo in določimo, da postane donna Estella vaša nevesta, in da se izvrši poroka v kraljevski palači.“

Obrnil se je potem proti Ruy Lopezu, rekoč: „Uverjeni smo, da je cerkev z vami dobila dobrega služabnika. V znak kraljevske naše naklonjenosti dovolimo vam z diamanti posejan ornat s šahovo desko, kateri bote nosili na dan svojega umeščenja. Zaslužili ste si to v obili meri, ker ste igrali šah z donom Guzmanom.“

„Sire“, odgovori Lopez, „prvi pot v svojem življenji ne potrebujem tolažila, da sem postal „mat.“

Kralj se je smejal, in z njim ves dvor.

„Sedaj pa, gospóda, povabimo vas vse na kraljevski obed. Tudi don Guzman in škof Segoviski morata obedovati pri nas. Don Guzman, dajte mi roko!“

